

Elina Nykyrin ja 15 muun valtuutetun aloite neurokirjon henkilöiden huomioimiseksi Vantaan kaupungin kulttuuri- ja kirjastopalveluissa

VD/1432/00.02.00.03/2023

Elina Nykyri ja 15 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Koska neurokirjon henkilöt kohtaavat lukuisia esteitä kulttuuripalveluihin osallistumisessa ja kirjaston käyttämisessä, on Vantaan kaupungin syytä huomioida kulttuuri- ja kirjastopalveluissaan autismikirjo, ADHD sekä muu neuroepätyypillisuus. Neuroepätyypillistä ihmistä estävät käyttämästä kulttuuri- ja kirjastopalveluita esimerkiksi puutteelliset sekä epäselvät ohjeistukset ja opasteet, vaikeasti ymmärrettävä kieli sekä tilat ja olosuhteet, jotka eivät tue aistikuormituksen hallitsemista (muun muassa tilan meluisuus). Henkilöstön sekä muiden palvelun käyttäjien asenteet ja ennakkoluulot saattavat myös estää neurokirjolla olevan henkilön palveluiden käyttämisen.

Vantaan kaupungin on tarpeen edistää neurokirjolla olevien henkilöiden yhdenvertaisuutta kulttuuri- ja kirjastopalveluissa ainakin kolmella tavalla: 1) huolehtimalla kirjastojen sekä kulttuurista ja taiteista nauttimisen saavutettavuudesta, 2) huolehtimalla kulttuurin ja taiteiden tekijöille suunnattujen palveluiden saavutettavuudesta, ja 3) edistämällä neuroepätyypillisten ihmisten näkyvyyttä ja edustusta kulttuuri- ja kirjastopalveluissa. Kulttuurin kokijoille ja kirjastoissa kävijöille suunnattujen palveluiden yhdenvertaisuutta voidaan edistää esimerkiksi panostamalla opasteisiin sekä selkeään ja selkokieliseen viestintään, vahvistamalla digitaalisia palveluita sekä laatimalla kuvalliset, selkeät ja yksityiskohtaiset ohjeet paikalle saapumisesta ja siellä toimimisesta. Palveluissa tulee käyttää hiljaisia tiloja tai ajankohtia sekä valaistuksen ja äänisuunnittelun keinoja. Kaupungin pitää lisäksi järjestää henkilöstölle koulutusta neuropsykiatrisesta moninaisuudesta. Kulttuurin ja taiteiden tekijöille suunnatuissa palveluissa toimenpiteet voivat olla esimerkiksi kulttuuriavustusten hakuprosessin selkeyden edistämistä sekä kulttuuritilojen ja kirjastojen kehitystyössä sellaisten ratkaisujen valitsemista, jotka tukevat myös neurokirjolla olevien ihmisten toimimista tiloissa.

Kaupungin on tulevaisuudessa syytä kehittää palveluitaan yhdessä kohderyhmään kuuluvien neurokirjolla olevien kaupunkilaisten kanssa. Kohderyhmään kuuluvat neurokirjon henkilöt tietävät itse parhaiten, millaiset ratkaisut toimivat heidän kohderyhmässään. Ei mitään ilman neuroepätyypillisiä henkilöitä. Kulttuuripalveluiden yhdenvertaisuutta edistäviä toimenpiteitä ei myöskään pidä rajata esimerkiksi vain lastenkulttuuriin, vaan toimenpiteiden on tarpeellista kattaa kaikenlaiset palvelut ja kohderyhmät.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki laatii kattavan toimenpideohjelman neurodiversiteetin huomioimiseksi ja neuroepätyypillisten ihmisten yhdenvertaisuuden kehittämiseksi kulttuuri- ja kirjastopalveluissa. Neurodiversiteetin huomioiminen kulttuuri- ja kirjastopalveluissa olisi painava yhdenvertaisuusteko. Se edistäisi yleistä Vantaan kaupungin kulttuuri- ja kirjastopalveluiden saavutettavuutta sekä mahdollistaisi kulttuurin, taiteen ja kirjastojen pariin pääsyn yhä useammalle asukkaalle, myös neuroepätyypillisille ihmisille. Kaupungin palveluiden yhdenvertaisuudessa, saavutettavuudessa ja esteettömyydessä on aina kehitettävää. Kulttuuri, taiteet ja kirjastot kuuluvat kaikille, myös neurokirjon henkilöille. ”

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Liite:

- Allekirjoitettu Elina Nykyrin ja 15 muun valtuutetun aloite neurokirjon henkilöiden huomioimiseksi Vantaan kaupungin kulttuuri- ja kirjastopalveluissa